

מ"ת (ירושלים) 44085-11-15 - מדינת ישראל נ' ניר בנימין

מ"ת (ירושלים) 44085-11-15 - מדינת ישראל נ' ניר בנימין ואח'מחוזי ירושלים

מ"ת (ירושלים) 44085-11-15

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים פלילי

נגד

1. ניר בנימין

2. שמעון טובול

ע"י עו"ד אשר אוחיון

3. צבי בנימין

בית המשפט המחוזי בירושלים

[24.12.2015]

בפני כב' השופט ארנון דראל

החלטה - משיבים 1-2

מבוא

1. נגד המשיבים: המשיב 1, ניר בנימין (להלן: ניר), המשיב 2, שמעון טובול (להלן: שמעון) והמשיב 3, צבי בנימין (להלן: צביקה) הוגש כתב אישום המייחס להם ביצוע עבירות רבות של קבלת דבר במרמה, ועבירות על החוק לאיסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון). לניר ולשמעון מיוחסות גם עבירות של סחיטה באיומים והדחת עד. לשמעון מיוחסות בנוסף עבירות של זיוף ושימוש במסמך מזויף. ניר וצביקה הם אחים וכל השלושה קיימו במועדים שונים פעילות כזו או אחרת בתחום הפירות והירקות. בכתב האישום מיוחסים לניר האישומים הראשון, השני, השלישי והחמישי ולשמעון האישומים הראשון, השני, הרביעי והחמישי. החלטה זו ניתנת לאחר שניתנה החלטה קודמת לעניין קיום ראיות לכאורה ועילת מעצר בכל הנוגע לצביקה (להלן: ההחלטה הראשונה). באותה החלטה פורטו בהרחבה עיקרי הדברים הכלולים בכתב האישום וכן ניתנה התייחסות מפורטת לראיות לכאורה ולעילות מעצר.

2. באי כוח הצדדים נמנעו מלחזור על הטענות שנשמעו במסגרת הדיון בעניינו של צביקה ועל כן אמנע מחזרה על הקביעות שנקבעו בהחלטה הראשונה אלא ככל שיש להן רלוונטיות להכרעה בעניינם של ניר ושמעון (כך גם לא אחזור על הקיצורים שנקבעו באותה החלטה). יש אפוא לראות את ההחלטה הראשונה על נימוקיה כחלק בלתי נפרד מהחלטה זו. מאחר וסדר הטיעון בכל הנוגע לראיות היה הפוך: הסנגור פתח את טענותיו ובאת כוח המבקשת השיבה אפרט את הדברים בסדר זה גם במסגרת החלטה זו. לאחר הקביעות לעניין הראיות נבחן את שאלת קיומן של עילות מעצר והאפשרות להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני או בחלופת מעצר.

הראיות לכאורה

3. בא כוחם של ניר ושמעון, עורך הדין א' אוחיון, מיקד את טענותיו באישום הראשון, שהוא האישום המרכזי בכתב האישום. הוא דן במספר נקודות עיקריות שמשליכות על עוצמת הראיות לכאורה לגבי אישום זה בכלל ובקשר עם שמעון בפרט:

הנקודה הראשונה - עניינה בשאלה עד כמה יש לראות את גרסתו המפלילה של מאמון כגרסה מהימנה וזאת נוכח התמורות שחלו בה במהלך הזמן; עדויות אחרות על התנהלות מאמון ביחסיו עם ספקי סחורה חקלאית, שמעמידה בספק את הנחת התביעה כי היה כלי בידי המשיבים ותומכת בטענתם לכך שמאמון הוא שהונה את המשיבים והביא לקריסת החברה; והאופן שבו נוהלה החקירה ובעיקר טיבה של ההפסקה שנועדה לשתייית קפה ולעישון סיגריה שבסיומה חל מפנה דרמטי בעדות מאמון.

הנקודה השנייה - עוסקת בחלקו של שמעון במצג כלפי החקלאים. הסנגור הפנה לכך שאין בחומר הראיות כל ראייה המצביעה על מגע כלשהו בין שמעון לבין החקלאים. כתוצאה מנתון זה, שאינו שנוי במחלוקת, נלמדת גם המסקנה כי אין לקשור בין שמעון לבין המצג כלפי החקלאים ולכן אין לייחס לו עבירות של קבלת דבר במרמה מהם. דבר זה מביא לכך שאין ראיות לכאורה למעורבות מצד שמעון באישום הראשון.

עניין נוסף שבו דנו הצדדים הוא בעבירות המיוחסות לניר ולשמעון, שלא נדונו בעניינו של צביקה והן עבירות הסחיטה באיומים ועבירת הדחת העד. לאלה נתייחס בנפרד.

גרסת מאמון, האופן שבו שונתה ומידת האמון שניתן לרכוש לה

4. כאמור בהחלטה הראשונה כתב האישום נשען במידה רבה על גרסתו של מאמון שתאר את האירועים במהלך עדותו מיום 4.11.15, וזאת בהינתן כי המחלוקת המרכזית היא בשאלה האם המערכת העסקית שלפיה מכרה רוי רום קווי חלוקה ליסור את התוצרת החקלאית וזו מכרה אותה לרוי רום שיווק היא מערכת אמיתית או כוזבת וכך גם מערכת היחסים בכיוון ההפוך - האם קריסתה העסקית של רוי רום קווי חלוקה היא תוצאה של אי פירעון השיקים של יסור שנתן לה מאמון או שהמדובר במהלך מתוכנן מראש. בעדותו של מאמון חל מפנה דרמטי בגרסתו שכן עד לאותו שלב שבו החליט לשנותה תמך בגרסת המשיבים ולאחר מכן הפליל אותם בתכנון המרמה כלפי החקלאים וב"עוקץ" שתכננו לבצע וביצעו.

5. גרסתו המפלילה של מאמון פורטה בהרחבה בהחלטה הראשונה ובעיקרה היא כוללת את התכנון לביצוע ה'עוקץ', רכישת אמונם של החקלאים על ידי רכישות בסכומים קטנים, תשלום במזומן או בשיקים שנפרעים ולאחר מכן ה'מכה' שבה שיקים מעותדים של רוי רום קווי חלוקה לא ייפרעו החל מיום 10.7.15 בעוד שאת תמורת הסחורה שהמשיבים מכרו וקיבלו מרוי רום שיווק, הם פרטו בצ'ינג'ים ונטלו אותה במזומן.

6. בכל הנוגע לגרסה זו טען הסנגור כי לא ניתן לקבוע כי קיימות ראיות לכאורה בהתבסס על גרסת מאמון ולמצער כי הקשיים בגרסה זו מפחיתים מעוצמת הראיות עד שהם מביאים למסקנה כי מתחייב שחרור לחלופת מעצר. לדידו יש להעדיף את הדברים הראשונים שאמר מאמון התומכים בטענת המשיבים כי מדובר בעסקאות אמת ולא ב'עוקץ'.
7. הסנגור הפנה לכך שגרסתו המפלילה של מאמון באה לאחר מספר רב של הודעות שבהן מסר גרסה אחרת. מבחינה זו מדובר בגרסה כבושה. הסנגור עמד על אותות האמת בגרסאות הראשונות של מאמון. בראשונה מיום 25.10.15 אישר מאמון כי הוא חייב כספים למשיבים אך הקטין מעט את גובה החוב. נוכח הפער הזה אין יסוד להניח כי היה תיאום גרסאות ובנוסף לטענת הסנגור ממילא מדובר בגרסה המנוגדת לאינטרס של מאמון שכן הוא מודה בקיומו של חוב כלפי המשיבים. מאמון מתאר בהודעה גם העברה בנקאית שנעשתה מהכספים שקיבל לחשבון החברה ובקשר אליה תוהה הסנגור לשם מה נדרשה העברה כזו ומה ניתן ללמוד ממנה.
8. עוד טען הסנגור לכך שצוות החקירה היה מכוון מטרה להפליל את המשיבים מבלי שנעשתה כל חשיבה אחרת לאפשרות הנוספת שמאמון הוא ה'רמאי' והמשיבים הם קורבנותיו. את הטיעון הזה ביסס הסנגור לצד טענותיו בעניין העדפת הגרסאות המוקדמות על עדות שיטה. הסנגור נסמך על שלוש הודעות שמהן למד על 'מעשים דומים' מצד מאמון שכללו נטילת סחורה מספקים ותשלום תמורתה בשיקים חסרי ערך תוך הותרת הקורבנות ללא הסחורה וללא הכסף. עדים אלה הם חאלד עסלי, השאם אבו סנינה ועזיז אבו עיישה.
9. בנוסף ביקש הסנגור להסתמך על הנחתו כי גרסתו של שי הייתה גרסת אמת. הוא למד מכך ששי העיד על כך שהזהיר את ניר וצביקה מפני מאמון כי גם לדעתו של האחרון הרמאי הוא מאמון ולא שלושת המשיבים. אותן אזהרות של שי למשיבים ועמדת המבקשת כי גרסאות שי הן מהימנות וכי אינו מעורב ב'עוקץ' מלמדות לגישת בא כוחם של ניר ושמעון כי יש לתת אמון בדברים שאמר על חששו מעוקץ מצד מאמון כלפי ניר וצביקה.
10. טענה נוספת שהעלה נוגעת לאופן שבו חולצה ההודעה המפלילה של מאמון. הסנגור הפנה לכך שהתפנית אירעה לאחר שמאמון יצא להפסקה לצורך עישון סיגריה ושתיית קפה שבמהלכה שוחח עם ראש צוות החקירה ועם ראש המפלג. אותה "שיחה" דרמטית שהביאה למפנה לא הוקלטה ולא ניתן לדעת מה נאמר בה. נערך לגביה מזכר של ראש צוות החקירה ביום המחרת בעוד ראש המפלג לא ערך כל רישום.
11. נדברך נוסף לטענות כלפי אופן ניהול החקירה הוא מחדלים שונים שנפלו בה ובהם ההימנעות מלעמת את מאמון עם קשיים בגרסתו ובהם ההעברה הבנקאית, אי עריכתם של עימותים ראויים לשמם כאשר נוצרת בהם אינטראקציה בין המעורבים ובהם עימותים של ניר ושמעון עם מאמון ועם ציון שמביקו (שמעורב בעניין הסחיטה באיומים שבו אדון בהמשך). בנוסף ציין הסנגור את הימנעות החוקרים מלבדוק את טענותיו של מאמון כי העביר מתוך הכספים שפרט למזומן גם לאחרים שלהם היה חייב כסף בחברון.

12. הסנגור גם חולק על המשקל שמייחסת המבקשת לבקשתו של ניר לעגן במסמך כתוב את חובו של מאמון. לדידו דרישה כזו מעידה על עסקת אמת ודווקא סירובו של מאמון לכך מחזק את ההנחה שהוא זה שרימה את המשיבים וכי אין מדובר בעוקץ. הוא אינו מקבל את הפרשנות של המבקשת לכך.
13. כאמור החלק האחר בטענות הסנגור בכל הנוגע לאישום הראשון עוסק בשמעון. עמדת בא כוחו של שמעון הוא כי מאחר ולשמעון לא היה כל מגע עם החקלאים, הוא לא שוחח עמם ולא הציג להם כל מצג לא ניתן לייחס לו שותפות לעבירות קבלת דבר במרמה כלפיהם, שתנאי להתקיימותן הוא אותו מצג שלא היה. הסנגור סבור כי לא ניתן לראות בשמעון מבצע בצוותא של העבירות וכן אין תשתית מספיקה לקבוע כי ביצע עבירה של קשירת קשר, שאף לא מיוחסת לו.
14. המבקשת טוענת מטבע הדברים כי יש להעדיף את הגרסאות המאוחרות של מאמון התומכות בכתב האישום ואת ההסברים שנתן לכל הקשיים. מכל מקום היא מפנה לכך שבחינת מהימנות גרסתו של מאמון אינה נעשית בהליך הנוכחי אלא בתיק העיקרי.
15. אשר לטענות לעניין השיטה הפנתה המבקשת לכך שלא ניתן לקרוא מהן את שקורא הסנגור. עדותו של חאלד עסלי מלמדת על חוב של מאמון אליו ועל הניסיונות לשלם את החוב במסגרת התנהלות עסקית רגילה וכך גם ההודעה האחרת מלמדת על כשל עסקי של מאמון ולא על מרמה בהיקפים ומאותו סוג שנדון בכתב האישום.
16. בהתייחסה לפער שהיה בין הסכומים שטענו להם המשיבים לאלו שמאמון הזכיר בהודעות הראשונות הסבירה באת כוח המבקשת כי מאמון הבהיר בתחילה שעניין הסכומים לא תואם בינו לבין המשיבים ולכן הפער בגרסאות ביניהם. כך גם באשר להעברה הבנקאית, גרסת מאמון הסבירה את ההעברה בהוראה שקיבל משמעון לבצע אותה מבלי שהבין את המשמעות. באת כוח המבקשת שללה את ההאשמות שהוטחו בצוות החקירה. היא הסכימה, בהגינותה, כי ייתכן והיה מוטב לתעד תיעוד מלא יותר את השיחה אך אין בכך כדי לפגום בדברים החד משמעיים שאמר מאמון או לשלול ממשקלם.
17. לצד טענות אלה הפנתה באת כוח המבקשת לראיות נוספות התומכות בגרסת מאמון ועמדתה היא כי החיזוק שהגרסה המפלילה של מאמון מקבלת מהן מאפשר להסתמך עליה באופן מלא וללא סייגים. הראיה התומכת הראשונה היא הודעתו של מיכאל מזרחי המפרטת את התוכנית שתכננו המשיבים מספר חודשים לפני האירועים והיא למעשה מתארת בדיוק את שטען לו מאמון. עמדת המבקשת היא שכאשר בוחנים את גרסת מאמון על רקע הדברים שאמר מזרחי רואים כי קיימת ביניהן התאמה וכך מתחזקת גרסתו של מאמון.
18. מזרחי אינו מעורב בפרשיות אך מתאר שיחה בינו לבין שמעון שהתרחשה כחמישה חודשים לפני החקירה - כלומר ככל הנראה בחודשים מאי או יוני 2015. תיאור הדברים מהודעתו הוא:

"טובול חייב לי 50,000 שקלים. אני (ה)לווייתי לשמעון כסף פרטי שיהיה לו למחיה. לפני שלושה חודשים בערך הגיע אלי שמעון טובול. הוא הגיע אלי לבית בשכונת רמות. שמעון אמר לי שיש לו צ'קים של חברת רוי רום. הוא אמר שהם צ'קים טובים. שמעון אמר לי לקחת כמה צ'קים ושאני אפרוט אותם בצ'ינג'ים והכסף שאני אפרוט אני אקח משם חצי מהסכום וחצי מהסכום השני אני אעביר לשמעון חזרה. שמעון הראה לי פנקס של צ'קים. הצ'קים היו מלאים בסכום שלהם בתאריכים דחויים בערך לשישים יום. היו כל מיני תאריכים וכל מיני צ'קים בכל סכום שאני רוצה. שמעון אמר לי שתוך חודש הם הולכים לסגור את החברה וכל הצ'קים הולכים לחזור ולא להיות מכובדים. שמעון פנה אלי כי הוא ידע שאני מתעסק עם צ'ינג'ים ויש לי יכולות לפרוע את הצ'קים. אני סירבתי כי אמרתי לו שכאשר אני פורט צ'ק אני ערב על הצ'ק ולכן אני לא יכול לפרוט.

ש. האם שמעון אמר לך שהוא פרט את הצ'קים הללו?

ת. כן. שמעון אמר לי שהוא הצליח לפרוט את הצ'קים האלה בצ'ינג'ים במאה שערים. שמעון אמר לי שהוא עקץ מישהו במאה שערים ב-400,000 שקלים.

ש. האם שמעון אמר לך איך הוא עשה את העוקץ הזה?

ת. הוא אמר לי שהוא פרט את הצ'קים בצ'ינג'ים. הוא אמר לי שהוא כל פעם הלך עם סכום קטן לצ'ינג'ים עד שבסוף הסכום הופך לגדול. הצ'ינג'ר לא שם לב שהסכום תופח לסכום גדול..."

19. נדבך אחר שתומך לגישת המבקשת בעדות זו הוא תיאור של אחיו של מאמון, מוהנד אדעיס, פעולה של פדיון שיק אחד אצל נותן שירותי מטבע בשם כפיר. עניין זה לגישת המבקשת תומך בתיאור שנתן מאמון ומחזק אותו. תמיכה אחרת מוצאת המבקשת בעדויות של שי זקן ומשה זקן על העברת הכספים לכיסוי חובות המשיבים אצל שי. הן שי והן משה מתארים כיסוי חובות של המשיבים באמצעות הכספים שנתקבלו במזומן וכך נלמד השימוש שנעשה בכספים למטרותיהם של ניר ושמעון.

20. באת כוח המבקשת חלקה גם על הטיעון לכך ששמעון לא שותף למרמה. היא הפנתה לדברים של מיכאל מזרחי לגבי התכנון וחלקו של שמעון בו, היא מבקשת לראות בשמעון מבצע בצוותא כמי שנהנה מהכסף ונוכח השימוש שעשה באותן שיטות פעולה באישומים האחרים.

21. כפי שציינתי בהחלטה הראשונה, מאמון שינה את גרסתו במהלך החקירה וזו האחרונה אכן מפלילה את ניר ואת שמעון, ומבססת באופן מלא את הנטען בכתב האישום ולפיו השלושה תכננו לבצע פעולת 'עוקץ' כלפי החקלאים ואכן ביצעו אותה.

22. אמנם, קיומה של גרסה קודמת אחרת שבה דבק מאמון משך כעשרה ימים וחזר עליה מספר פעמים, שתואמת את עמדת המשיבים, יכול מטבע הדברים להשליך על מהימנותו של מאמון ואולם בשלב שבו אנו מצויים אין בכך כדי לשלול מהראיות לכאורה את עוצמתן. שינוי הגרסה נעשה במהלך גביית ההודעה מיום 4.11.15, מתועד בהודעה וניתן לו הסבר משלים במזכר שכתב ראש צוות החקירה ביום 5.11.15. אני נכון להניח כי נכון היה לתעד בצורה מיטבית יותר את מהלך הדברים שהוביל לשינוי ואף מוקדם יותר. עוד ניתן להניח כי נושא זה עוד יבחן במהלך שמיעת התיק העיקרי אך אני סבור כי יש בשאלות המוצדקות שעורר הסנגור כדי לכרסם בעוצמתן של הראיות. לצד המשקל שיש לייחס לגרסת מאמון על רקע ההסבר שניתן לשינוי, מקובלת עלי טענת המבקשת לגבי התמיכה שניתן למצוא לגרסה זו בדברים שמביא מזרחי משיחותיו עם שמעון. כפי שפרטתי לעיל קיים דימיון מטריד בין התיאור שנותן מאמון לזה שנותן מזרחי מתוך שיחתו עם שמעון.

23. בחנתי גם את הטענה לעניין שיטה בדרך פעולתו של מאמון. השאם אבו סנינה, סוחר ירקות בחברון מסר בהודעתו כי מאמון רכש ממנו ירקות ונתן לו תמורתם שיקים שחזרו וזאת מספר פעמים כך שנותר חייב לו סכום של 130,000 ₪ לאחר ששילם סכום במזומן. עד נוסף הוא חאלד אלעסלי שגם הוא מכר סחורה למאמון וקיבל תמורתה שיקים שלא כובדו. הוא מספר כי לאחר שהשיקים חזרו קיבל ממאמון שיקים משוכים על חשבון של אשתו שנפרעו וכך פחת החוב עד שנותר סכום של 340,000 ₪. מתוך העדויות ניתן אמנם ללמוד כי מוסר התשלומים של מאמון ירוד וכי תשלום עבור סחורה בשיקים שאין להם ערך אינו זר לו אך קשה לבסס מכך שיטה, לא כל שכן להביא לביטול עדותו בדבר העוקץ שנקשר למשיבים. אף אם ניתן ללמוד מהתנהלותו כלפי אותם שניים או שלושה על שיטת עבודה של רכישה מבלי לשלם אני סבור כי ניתן ללמוד בהכרח כי זה מצב הדברים שהיה בין יסור לבין רוי רום קווי חלוקה וזאת על רקע מכלול העדויות שלפני. המעט שניתן לומר הוא כי די במה שהונח כדי להקים ראיות לכאורה לנטען באישום הראשון.

שמעון כמבצע בצוותא

24. מכאן לשאלה הנוספת והיא האם ניתן לראות בשמעון מבצע בצוותא עם ניר של עבירות קבלת דבר במרמה אף שלא היה שותף למצגים כלפי החקלאים, וזאת משבוטלה הטלת האחריות הסולידארית לקושרים. נקודת המוצא לדין היא כי ניתן לראות בשמעון כשותף מלא לתכנון ה'עוקץ', לביצוע השלב המאוחר שלו - קבלת השיקים מרוי רום שיווק, פריטתם אצל נותני שירותי מטבע שונים וקבלת הכספים במזומן לשימושם של המשיבים, אך מנגד - לא נוצר מגע עם החקלאים ולא נוצר מפיו כל מצג כלפיהם.

25. יסודות עבירת 'קבלת דבר במרמה' מוגדרים בסעיף 414 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ובין היתר מוגדרת 'מרמה' כ: "טענת עובדה בעניין שבעבר, בהווה ובעתיד, הנטענת בכתב בעל פה או בהתנהגות ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת". על רקע זה טענת הסנגור היא כי מאחר והמרמה המיוחסת לשמעון היא כלפי החקלאים הרי שבהיעדר קשר ישיר ביניהם לא מתקיים יסוד זה.

26. הגדרתו של 'מבצע' כפי שהיא מופיעה בסעיף 29 לחוק העונשין כוללת גם מבצע בצוותא וגם מבצע באמצעות אחר. די אפוא בעשיית מעשים לביצוע העבירה כדי להיחשב כמבצע בצוותא והשאלה היא האם ניתן לראות בשמעון, מי שהיה מעורב בתכנון, בחלק השני, בשימוש בכספים ואף במידה זו או אחרת הפנה את ניר וצביקה אל החקלאים, גם אם לא נפגש איתם במישרין כמבצע בצוותא. אכן מדובר בשאלה לא פשוטה אך אני סבור כי לצורך הדיון בראיות לכאורה קיים בסיס מספיק לראות בשמעון מבצע בצוותא של העבירות, וזאת נוכח מעורבותו בהפניית ניר וצביקה אל החקלאים, העובדה שהסיע אותם למפגש עם החקלאים וליווה את כל תהליך יצירת המצג. אוסיף כי ניתן לבצע בצוותא עבירת קבלת דבר במרמה, כאשר המבצע בצוותא לא נטל חלק בהצגת מצג השווא, אלא ברכיבים אחרים של העבירה (כך למשל ראו ע"פ 8573/96 מרקדו ואח' נ' מדינת ישראל פ"ד נא(5) 481, 550 (1997)). מכאן שאף בעניינו של שמעון קיימות ראיות לכאורה לעבירות קבלת דבר במרמה באישום זה.
27. לאור כל האמור מצאתי כי קיימות ראיות לכאורה בעוצמה מלאה לעבירות קבלת דבר במרמה באישום הראשון בכל הנוגע לניר ולשמעון.
עבירות הסחיטה באיומים והדחת עד
28. באישום הראשון בכתב האישום מתואר מפגש בין ניר ושמעון לציון שמביקו. אותו שמביקו הבחין בכך שרוי רום שיווק מוכרת סחורה שנרכשה על ידי רוי רום קווי חלוקה במחירים נמוכים ממחיר השוק וחשד באשר לתקינות הפעולה. הוא פנה לחקלאים מצפון הארץ שסיפקו לרוי רום קווי חלוקה סחורה והזהיר אותם מפני המשך העבודה עם רוי רום קווי חלוקה ועם המשיבים. בתגובה פנו ניר ושמעון לשמביקו והורו לו לדאוג לכך שאחד החקלאים מצפון הארץ, מג'יד קיש, יחזור לרכוש מהם, וכי אם לא יעשה כן "עבריינים מרמלה יטפלו בו". שמביקו שנבהל מהאיומים יצר קשר עם מג'יד קיש, כאשר ניר ושמעון מאזינים לשיחה, ואמר לקיש כי טעה וכי השיקים של רוי רום קווי חלוקה הם טובים. בעקבות השיחה המשיך מג'יד קיש לעבוד עם רוי רום קווי חלוקה והוסיף למכור לה סחורות.
29. הסנגור חלק בטיעונו על אמינותו של שמביקו, שכן על פני הדברים מדובר במי שהיה לו אינטרס מובהק להציג את עצמו כמי שאיים על ידי ניר ושמעון להמשיך בעסקים, שכן אחרת היה במצב לא נוח כלפי החקלאים. החקלאים, כך נטען, באו בטענות לשמביקו שהמליץ בתחילה על רוי רום קווי חלוקה ולאחר מכן התברר כי נותרו ללא תשלום. לפיכך, ייצר שמביקו גרסה ולפיה איימו עליו כדי להצדיק את ההמלצה שנתן על רוי רום קווי חלוקה. לאחר שאמר את הדברים נאחז בהם שכן לא נותרה לו ברירה. את טענותיו תמך הסנגור בכך שאין כל ראיה כיצד ידעו המשיבים מה אמר שמביקו לחקלאים. מכל מקום אין מדובר בסחיטה באיומים במובנה החמור שכן לא היו כאן לא תחכום ולא אלימות ואף לא בוטות. המבקשת הפנתה לכך שהראיות לעניין האיומים הן ראיות מבוססות, נלמדות מעדות שמביקו ומעדותם של החקלאים ויש להסתמך עליה.
30. בהודעתו תיאר שמביקו את האיומים שהופנו כלפיו:

- "שמעון וניר אמרו לי שעבריינים מרמלה חברים של שי זקן בדרך לטפל בי אם עד הבוקר לא תהיה תשובה מקיש מג'יד. אז אני התקשרתי לקיש מג'יד... ואז אמרתי לקיש מג'יד בדיבורית של הפלאפון ליד ניר ושמעון שהצ'קים של חברת רוי רום קווי חלוקה טובים ושימשיך לעבוד איתם...".
- ש. האם דיברת עם קיש מג'יד לפני האיומים של שמעון וניר
- ת. כן בהתחלה אני דיברתי עם אחמד עמשה ואמרתי לו שהצ'קים של רוי רום קווי חלוקה לא טובים כי מכרו לו את הסחורה בזול ולכן חשדתי בשיקים שקווי חלוקה מסרו לו. ואז אחמד עמשה דיבר עם מג'יד קיש ואז מג'יד קיש התקשר אלי ושאל אותי מי אמר לי שהצ'קים של קווי חלוקה לא טובים שככה נראה לי שהם מוכרים את הסחורה של הדובדבנים בזול. ואז קיש מג'יד כנראה דיבר עם שמעון וניר ואמר להם שאני אמרתי שהצ'קים שלהם לא טובים לכן לאחר מכן שמעון וניר איימו עלי להתקשר למג'יד קיש."
31. גרסה זו של שמביקו עולה בקנה אחד עם הדברים שאמרו מג'יד קיש ואחמד עמשה בהודעותיהם באשר לשיחות עם שמביקו לגבי הצ'קים של קווי חלוקה ודי בכך כדי להקים ראיות לכאורה למעורבותם של ניר ושמעון בעבירת סחיטה באיומים כלפי שמביקו.
32. אשר לעבירת הדחת העד שמיוחסת לניר ולשמעון, מקורה של זו במפגש בין המעורבים שבמסגרתו נעשה תכנון לגרסה שתימסר ככל שמאמון יחקר במשטרה. שמעון, כך נטען, אמר למאמון כי עליו לומר למשטרה בכזב, כי הוא ויסור חייבים כסף לקווי חלוקה. ניר אף ביקש בחודש אוקטובר ממאמון לערוך עמו תצהיר אצל עורך דין שבו יוצהר כי מאמון חייב לניר ולרוי רום קווי חלוקה כספים וזאת כדי לבסס את אותו מצג שווא בדבר קיומו של חוב. נוכח המתואר לעיל לעניין משקלה של גרסתו המפלילה של מאמון קיימות ראיות לכאורה גם לביצועה של עבירה זו. האישום השני
33. כאמור הסנגור לא טען לגבי האישום השני ונוכח מסקנתי כי קיימות ראיות לכאורה הנובעות מגרסת מאמון - ממילא ניתן לראות כי מתקיימות ראיות לכאורה בכל הנוגע לאישום השני, שבו מיוחסות לשמעון עבירות של קבלת דבר במרמה.
34. אשר לעבירות הסחיטה באיומים הטענה המיוחסת לניר ולשמעון היא שכאשר השיקים כולם חזרו פנה מלול לניר ולשמעון ואמר להם כי ברצונו להגיש תלונה למשטרה. ניר איים עליו כי אם יגיש תלונה יישרפו לו את הרכב ואילו שמעון הוסיף ואמר: "יש לך אוטו, יש לך ילדה, יש לך חיים חשובים, אל תלך למשטרה ואל תעשה שטויות, זה יעלה לך ביוקר". בעקבות איומים אלה נמנע מלול מלפנות למשטרה.
35. עמדת המבקשת נשענת על הודעותיו של שאול מלול ולדידה הגרסה השנייה, המפורטת יותר נותנת מידע מלא ורחב ויש להסתמך עליה. מדובר בדיוק של הדברים שנאמרו קודם לכן.

36. הסנגור סבר כי נוכח הקשיים בגרסת מלול לא ניתן למצוא בה ראיות לכאורה לביצוע העבירות הנטענות. הוא הפנה לכך שבהודעה הראשונה לא הזכיר מלול שאוים אלא לקראת סופה, כאשר נשאל שאלה מדריכה הוא נקב דווקא בשמותיהם של ניר וצביקה. לעומת זאת בהודעה השנייה הוא אינו מזכיר את צביקה אך מפליל את שמעון. בנוסף הפנה הסנגור לכך שגם לגרסתו של מלול השיח בינו לבין המשיבים היה אגרסיבי מצד שני הצדדים.
37. עיון בהודעותיו של מלול מלמד כי אכן קיים קושי מסוים הנובע מהן, אך אינו סבור כי זה שולל את משקל הראיות, אף אם מפחית במידת מה מעוצמתן. בהודעה מיום 26.10.15 הוא תאר את המגעים שלו עם ניר, שמעון וצביקה ואז נשאל האם קיבל מהם איומים. תשובתו לכך הייתה:
- "כן, מצביקה בנימין וניר בנימין כמו "אנחנו נשרוף לך את האוטו" "נשרוף לך את הבית" כי אמרתי להם שאני הולך למשטרה. והם אמרו לי שאם אלך למשטרה הם ישרפו לי את הבית והרכב."
38. בהודעה שנגבתה ממלול ביום למחרת הוא נשאל שוב לגבי האיומים ואז השיב:
- "אני אמרתי לשמעון טובול וניר בנימין אח של צביקה שאני רוצה לפנות למשטרה ולהגיש תלונה ואז ניר ושמעון טובול אמרו לי שאם אגיש תלונה במשטרה ישרפו לי את האוטו וזה יעלה לי ביוקר..."
- פעם אחת בשוק מחנה יהודה צביקה בנימין אמר לי לא ללכת לשום משטרה ופעם אחת בטלפון מה ששמענו ופעם נוספת בשוק הסיטונאי ניר בנימין ושמעון טובול היו ביחד ואמרתי להם שאני ילך למשטרה. ניר אמר לי תלך למשטרה אני אשרוף לך את הרכב. וגם שמעון אמר לי "יש לך אוטו, יש לך ילדה, יש לך חיים חשובים" אל תלך למשטרה ואל תעשה טעויות כי זה יעלה לך ביוקר".
39. אמנם שמעון אינו מוזכר בגרסה הראשונה ומוזכר בשנייה וצביקה שמוזכר כמי שאיים בהודעה הראשונה אינו מוזכר ככזה בשניה ואולם ניכר מקריאת שתי ההודעות כי השנייה מפורטת יותר ומרחיבה את שנאמר בראשונה. עם זאת, לא ניתן להתעלם מהקושי הנובע מהפער בין שתיהן, שיש בו, כאמור, להפחית במידת מה ממשקל הראיות לכאורה לעבירת הסחיטה באיומים כלפי מלול. האישום השלישי
40. האישום השלישי נוגע לניר. נטען בגדרו כי ניר הורה לאדם בשם אריאל מושיקה בתאריך שאינו ידוע, אך קודם ליום 10.7.15, לפנות עם שיק מעותד על סך 25,000 ₪ שמועד פירעונו מאוחר ליום 10.7.15 לנותן שירותי מטבע בשם חיים קלפהולץ ולפרוט אותו. אותו מושיקה פנה וקיבל עבור השיק סכום של 10,000 ₪ במזומן תוך הבטחה שיקבל את היתרה בתוך מספר ימים. מתוך השיק נטל מושיקה לעצמו סכום של 1,000 ₪ והעביר לניר את היתרה - 9,000 ₪. השיק לא כובד. לניר מיוחסת באישום זה עבירת קבלת דבר במרמה. בעניין זה לא חלק הסנגור על קיום ראיות לכאורה ונוכח האמור לעיל קיימות ראיות לכאורה גם לעבירה של קבלת דבר במרמה באישום זה. האישום הרביעי
41. לא הייתה מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה לאישום זה. ניתן אפוא לקבוע כי הן מתקיימות בקשר לעבירות של זיוף, שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר במרמה מצדו של שמעון. האישום החמישי
42. האישום החמישי מתמקד בכספים שנתקבלו על ידי שלושת המשיבים בארבעת האישומים. לטענת המבקשת מדובר ברכוש אסור כהגדרתו בחוק לאיסור הלבנת הון. המבקשת מייחסת למשיבים כולם העברת סחורה בהיקף של 2,340,000 ₪ לחברת רוי רום שיווק כאשר בפועל העברת הסחורה נרשמה כמכירה ליסור; בקשת השיקים ממאמון של חברת יסור לחברת קווי חלוקה בסכום של 2,100,000 ₪ על מנת לדמות מצב שקווי חלוקה זכאית לכספים אלה למרות שהיה ברור כי השיקים לא יכובדו ואינם משקפים עסקת אמת; הוצאת שיקים בסכום של 1,500,000 ₪ של חברת רוי רום שיווק כאשר תמורתם לא הגיעה למאמון או ליסור וחלק מהתמורה נמסר במזומן לשי ללא שניתן לה ביטוי.
43. כמפורט בהחלטה הראשונה ניתן ללמוד מתוך הראיות שהובאו על העברת כספים פיקטיבית כמתואר בכתב האישום שיש בה לבסס את הנטען ובנוסף גם חשבונו של ניר ושמעון אצל שי זוכה מתוך הכספים ויש בכך כדי להצביע על הסכומים שעומדים בבסיס העבירה על חוק איסור הלבנת הון. מצאתי אפוא כי קיימות ראיות לכאורה גם לאישום זה. מאחר ולצורך ההכרעה בבקשה זו איני צריך לקבוע באופן מדויק את היקף הסכומים ניתן להסתפק בכך. ראיות לכאורה סיכום
44. מצאתי כי קיימות ראיות לכאורה לפי הפירוט שלהלן:
- באישום הראשון - יש ראיות לכאורה בעוצמה מלאה בכל העבירות המיוחסות לניר ולשמעון - מספר עבירות של קבלת דבר במרמה, עבירת סחיטה באיומים ועבירת הדחת עד.

- באישום השני - יש ראיות לכאורה לעבירות קבלת דבר במרמה שבהן הואשם שמעון. באשר לעבירת הסחיטה באיומים שבה הואשמו ניר ושמעון הראיות הן בעוצמה חלקית.
- באישום השלישי - יש ראיות לכאורה לעבירת קבלת דבר במרמה מצדו של ניר.
- באישום הרביעי - יש ראיות לכאורה לעבירות זיוף, שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר במרמה מצד שמעון.
- באישום החמישי - יש ראיות לכאורה לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון מצד שני המשיבים.
- עילות המעצר וחלופה
45. עמדת המבקשת היא כי קמות במקרה זה עילות מעצר של מסוכנות וכן חשש לשיבוש הליכי משפט וחשש הימלטות. אשר לעילת המסוכנות טענה באת כוח המבקשת כי זו נשענת על שני סוגי העבירות: עבירות הרכוש ועבירות הסחיטה באיומים.
46. בהתייחסה אל עבירות הסחיטה באיומים, הפנתה המבקשת לחזקה שבחוק המעצרים בדבר מסוכנות, וכן לפסיקת בית המשפט העליון שקבעה כי מדובר בעבירות שמקימות עילת מסוכנות. היא הטעימה כי במקרה זה אין מדובר בעבירה המנותקת ממכלול המעשים אלא בעבירות סחיטה שהופנו כלפי שניים שאיימו לדווח על המעשים הפליליים של המשיבים והמשיבים ביקשו להניא אותם מלדווח. מידת המסוכנות הנשקפת ממי שמנסה לחבל בהגשת תלונות על עבירות שביצע היא לדידה של המבקשת רבה ומחייבת את מעצרו של ניר ושמעון עד תום ההליכים. המבקשת סבורה כי המעשים מצביעים על חשש ממשי לשיבוש הליכי משפט.
47. באת כוח המבקשת ביקשה שלא לקבל את ההמלצה החיובית בתסקיר המעצר שנערך אודות ניר ולקבל את ההמלצה השלילית בתסקיר שנערך אודות שמעון.
48. עמדת בא כוחם של ניר ושמעון הייתה כי יש להורות על מעצרו בתנאי פיקוח אלקטרוני ולהימנע ממעצרו עד לתום ההליכים. הוא ציין כי ככל שייקבע כי עוצמת הראיות אינה מלאה תוצאה זו מתבקשת מאליה. בנוסף הוא עמד על כך שמדובר בהליך סבוך שעתידי להימשך זמן רב. אשר לעילות המעצר הוא הפנה לכך שמדובר בעבירות רכוש, מבלי שהופעלה כל אלימות. עוד עמד הסנגור על כך שלניר אין עבר פלילי (עבירות שביצע בעבר התיישנו) וכי עברו של שמעון קל ואינו כולל עבירות ממן העניין.

49. הסנגור ביקש לקבל את התסקיר שנערך בעניינו של ניר, שממליץ על מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני ולדחות את האמור בתסקיר בעניין שמעון. הוא חלק על האמירות לעניין אפשרות השיבוש וכן ציין כי העמדה השלילית בתסקיר נשענת על מסד עובדתי לא מדויק שנובע מההנחה ששמעון מהמר כפיית. בא כוחו של שמעון הטעים כי שהותו בבית תמנע ממילא את הפנייה להימורים וכי שמעון אינו מהמר מזה זמן. הוא ציין בנוסף כי שירות המבחן התרשם לחיוב מהמפקחים המוצעים.
50. לאחר שבחנתי את עמדות הצדדים מצאתי כי על פני הדברים ניתן להורות על שחרור שני המשיבים, ניר ושמעון, למעצר בפיקוח אלקטרוני.
51. אשר למסוכנות הנלווית לעבירות הרכוש - עמדתי בהחלטה הראשונה על הדברים ולא אחזור. נמצא כי נלווית לעבירות אלה מסוכנות נוכח נסיבותיהן של העבירות, ריבוי מעשי המרמה, התחכום ביצירתו של מנגנון לפריסת השיקים וקבלת הכספים במזומן, יצירת מצג השווא לעניין הגורם לקריסת החברה וההיקפים הכספיים - כל אלה מקימים מסוכנות. מסוכנות זו אך מתעצמת כאשר מדובר בשניים שסחטו יחדיו בשתי הזדמנויות שונות אנשים שביקשו להתלונן על מעשיהם בפני גורמי אכיפת החוק (השווה בש"פ 7589/15 רפעת אלקאדי נ' מדינת ישראל (26.11.2015)), וככלל נוכח המסוכנות הנלווית לעבירות סחיטה באיומים, לא כל שכן כלפי עדים פוטנציאליים ונפגעי עבירה - יש להורות על מעצרם של המואשמים בביצוע עבירות כאלה עד לתום ההליכים (ר' בש"פ 8313/13 שמעון גבאי נ' מדינת ישראל (20.12.2013)). משהגעתי למסקנה כי מתקיימת מסוכנות איני סבור כי נדרשת הכרעה בשאלת העילות האחרות ואציין כי ככל שהן מתקיימות עוצמתן ממילא אינה במידה כזו שמצדיקה מעצר.
52. מכאן לשאלת ההיתכנות של חלופה לרבות מעצר בפיקוח אלקטרוני, שהיא מלכתחילה מה שעומד על הפרק. כפי שצינתי לעיל מצאתי כי ניתן להסתפק בדרך זו בשל הנימוקים הבאים:
- א. אף שהמדובר בעבירות מרמה וסחיטה באיומים וכן בעבירות נוספות מדובר בשרשרת אירועים ממוקדת יחסית למקום ולזמן, שעניינה מרמה הנוגעת לקורבנות מוגדרים על רקע 'מיזם עסקי' מוגדר ופעולת עוקץ שהיתכנותה מחייבת קשרים בין אישיים עם הנוגעים בדבר. היותם של המשיבים במעצר בית מלא בפיקוח אלקטרוני מאיינת למעשה לחלוטין את האפשרות לבצע את עבירות המרמה. כך, המשיבים אינם נגישים לקורבנות, אינם נגישים לנותני שירותי המטבע, אין ברשותם שיקים ואין להם זמינות לאפשרות לפרוט אותם או לעשות עסקים כאלה ואחרים.
- ב. מבלי להקל ראש בעבירות הסחיטה באיומים הרי שאלה מוקדו במתלוננים פוטנציאליים. שעה שהחקירה הסתיימה, המאוימים נתנו את גרסתם למרות האיומים וספק אם המסוכנות העתידית בהקשר זה היא במידה כזו שלא ניתן יהיה להתגבר עליה באמצעות מעצר בפיקוח אלקטרוני.
- ג. לשני המשיבים אין עבר פלילי רלוונטי. עברו הפלילי של ניר התיישן. עברו הפלילי של שמעון אינו ממן העניין ועל כן בהינתן כי מדובר באנשים נורמטיביים ובמפקחים ראויים לצד הפיקוח האלקטרוני - נראה כי די בכך. בהקשר זה אעיר כי ניר לא ריצה עונשי מאסר מזה שנים רבות ושמעון לא ריצה עונשי מאסר בכלל. על רקע זה מעצרם משך תקופה המגיעה לחודשיים יש בו כדי להרתיע מפני הפרת תנאי השחרור.

ד. אשר לניר - תסקיר שירות המבחן ממליץ על חלופה זו ויש בהמלצה החיובית כדי לתמוך במסקנתי לעניין המעצר בפיקוח אלקטרוני.

ה. בכל הנוגע לשמעון - התמונה מורכבת יותר. מתוך התסקיר וכן מתוך העדויות נלמד כי שמעון סובל מבעית התמכרות להימורים, ושהיא משפיעה על חייו ועל התנהגותו. בת זוגו כתבה כי הפסיק להמר מזה מספר חודשים ואולם אותה התמכרות שהביאה להתמוטטות כלכלית מקשה על מתן אמון בשמעון לצורך שחרורו לחלופה. על רקע זה בחר שירות המבחן שלא להמליץ על שחרורו של שמעון. מצאתי כי באיזון הכולל נכון לאפשר גם את מעצרו של שמעון בתנאי פיקוח וזאת בהינתן כי המפקחים נמצאו כראויים וכי לא ניתן לבצע הימורים מתוך הבית (בעניין זה יתחייבו המפקחים למנוע זאת). עוד מצאתי כי את הקושי ניתן לאזן בהפקדה כספית משמעותית.

סיכום

53. לפיכך, מצאתי כי יש להורות על מעצר המשיבים בביתם בתנאי פיקוח אלקטרוני ובפיקוח אנושי צמוד. מעצר הבית בפיקוח ייעשה בתנאים הבאים:

א. ניר ישהה במעצר בית מלא בביתו ברחוב ישעיהו דולגין 9 ירושלים ובפיקוח של אחד מהבאים: אשתו רחל, אמו שלומית, אם אשתו, מרים ואמו זהבה (אני ער לעמדת שירות המבחן בקשר לאם ולחמות ואולם הפיקוח נלווה לאיזוק ולכן מצאתי כי ניתן לאפשר את היותן מפקחות).

ב. שמעון ישהה במעצר בית מלא בביתו ברחוב חיים תורן 35/5 בירושלים ובפיקוח של אחד מהבאים: אשתו, רבקה טבול, אמו מלכה טבול, אחותו אילנית אנקונינה וגיטו אסף אנקונינה וכן אחותו מורן דוד.
ג. כל אחד המשיבים יתייצב לדיונים בבית המשפט ולחקירה במשטרה בכל עת שיוזמן. הם יוכלו לצאת מהבית למטרות אלה בלבד או למטרות שיאושרו על ידי בית המשפט בלוויית אחד המפקחים.

ד. כל אחד מהמשיבים יימנע מיצירת קשר ישיר או עקיף עם עדים שמסרו עדויות בפרשה זו למעט בת זוגו.
ה. המפקחים ידווחו למשטרה בכל מקרה של הפרת תנאי השחרור.

ו. שמעון יימנע מביצוע כל פעולת הימורים שהיא מתוך הבית. המפקחים יתחייבו למנוע זאת.

ז. היציאה ממעצר הבית מותרת בכל מקרה שבו תסכים הפרקליטות ליציאה כזו אף ללא צורך באישור נפרד לכך מבית המשפט.

54. להבטחת העמידה בתנאים יפקיד כל אחד מהמשיבים סכום של 25,000 ₪ במזומן, יחתום על כתב התחייבות בסכום של 25,000 ₪. כל אחד מהמפקחים יחתום על כתב ערבות בסכום של 5,000 ₪. די בחתימת שני מפקחים כדי לאפשר שחרור אך מפקח לא יוכל לשמש כמפקח אלא אם חתם על כתב ערבות.

55. בהתאם לסעיף 22ב(ג) לחוק המעצרים ייתן המנהל על יחידת הפיקוח האלקטרוני חוות דעת בדבר התאמת המשיבים לפיקוח כזה.

ניתנה היום, י"ב טבת תשע"ו, 24 דצמבר 2015, במעמד הצדדים.